

Iz šole v poklic

Koliko znanja pridobiš, za koliko novih spoznanj obogatiš, preden sam v sebi doživljaš težke ure pred izpiti. In kljub temu odneseš iz srednje šole, posebno če gre za strokovno šolo, kot je naša — srednja medicinska šola, nič koliko iluzij. Gimnazija je v bistvu skoraj nadaljevanje osemletke, medtem ko v naših učilnicah nekam hitreje zoriš, saj se moraš izoblikovati v človeka, ki bo po potrebi lahko v pomoč drugim ljudem. Resda v prvem in drugem letniku še ne čutimo tega, toda pozneje, ko spoznaš delo na oddelku, ko spoznaš pravega bolnika in pozabiš na plastične lutke v kabinetih, tedaj šele se v tebi začne nekaj dramiti.

Pravzaprav niti sama ne vem, kaj je to bilo, toda iznenada sem imela občutek, kakor da sem na razpotju svojega življenja.

Na praksi mi je bilo lepo. Tako kot večini izmed nas in ne vem, zakaj sem do kirurškega oddelka po praksi, ki sem jo opravila tam, začutila nekakšen odpor. Še danes si ne znam razložiti, od kod je izviralo vse to, toda trdna sem bila, da ne bom delala na tem oddelku nikoli. Če sedaj pomislim, kako hudo je bilo, ko se nisem nikoli mogla posvetiti posameznemu bolniku, ko sem vse jutro poslušala glasove: sestra na rentgen, sestra v ambulanto, pomagajte dvigniti, sestra, ali niste bili že v laboratoriju, in še in še. In potem tista kri, tisti jok ponesrečencev, neznosne bolečine — in ti — tam z občutkom, da ne moreš pomagati, da si celo v napoto, odveč. Sedaj spoznavam, da sem na vse gledala površno, z očmi nekoga, ki si želi, da bi bilo tudi na tistem oddelku vse mirno, urejeno. Nisem pomislila, da redno, vsakdanje delo spravijo iz tira vedno novi ponesrečenci, ki so potrebni pomoči. Nisem pomislila, da so tam važne tudi minute, da ne rečem sekunde. Mislila sem samo na tisti nered.

Ta neprijetni občutek me je spremljal vse do končne mature. V mislih sem videla vse oddelke razen kirurškega. Zdelo se mi je, da bi lahko posod postala dobra sestra, samo v tisti zmešnjavi ne.

Potem se je zgodilo. Nekdo mi je omenil, da na kirurgiji potrebujejo veliko sester. Nenadoma sem občutila, da se moram spoprijeti s svojim strahom, s svojim nemirnim občutkom. Zdaj, ko se spominjam tistih dni, se mi zdi, da me je nekaj neznanega vleklo na ta oddelek. Poslala sem prošnjo in bila sprejeta.

Nikar si ne mislite, da so bili prvi dnevi lahki. Zdelo se mi je, da vse jutro samo tečem in tečem in da ničesar ne naredim. Zdelo se mi je, da me nihče ne opazi. Kako neznanostno težko sem se zjutraj odpravljala z doma.

Potem sem se pa začela privajati. Ko so pripeljali bolnike, nisem mislila na nič drugega, kot na besedo — pomagati. Vedela sem, da moram samo hitro ukrepati. Vedela sem, da se moram pri negi operiranih bolnikov čimbolj potruditi. Spoznala sem, da je vsak najmanjši poseg lahko bolniku v korist.

Sčasoma pa sem se kar zares navezala na oddelek. To sem spoznala, ko so mi neko jutro rekli, da bom premeščena v drugo bolnišnico.

»Ne bi mi smeli tega storiti« sem si ponavljala, »ne bi smeli z mano tako ravnati, saj nisem bilka trave, da bi me lahko odpihali, kamor bi želeli.«

Saj sem vedela, da pomeni vendarle sestrski poklic vsestransko pomoč, ne glede na kraj, toda meni se je upiralo. Spoznala sem, da sem tiste mesece v sebi zatrla strah, ki sem ga imela pred kirurgičnim oddelkom. In ko so me vprašali, če si želim ostati na tem oddelku, sem gladko pritrdila. Kakšno nepopisno veselje sem doživela, ko sem zvedela, da so si prizadevali, da sem ostala. Bila sem hvaležna vsem in takrat je padla še zadnja pregrada. Počutila sem se člana velike družine in s tem, ko so me sprejeli medse, sem za svoj trud dobila priznanje. Saj uspeh človeka mnogo bolj osreči, če ga opazijo in priznajo tudi drugi.

Vzljubila sem to svoje drugo življenje. Bolniki so bili hvaležni meni in jaz njim. Hvaležna sem jim bila za vse tiste majhne pohvale, za bežne stiske rok, za tiste šopke cvetlic. Kako lahkotno sem sedaj prihajala v službo.

Življenje teče dalje, se spreminja in nekega dne sem se znašla v sobi, kjer diši po anestetikih, kjer se prekuhavajo instrumenti, kamor prinašajo in odnašajo sterilno perilo, kjer se zdravnikove roke borijo z ileusi, apendicitisi, ulkusi, tam, kjer v operacijski sobi včasih zmaga tudi smrt.

Prevzelo me je to tiho in vendar napeto vzdušje operacijske sobe. Bila sem srečna, čeprav sem spoznala, da se bom morala še zelo zelo truditi, če hočem postati spretna instrumentarka in biti zares v pomoč zahtevnim zdravnikom. Toda vem, da mi bo s trdno voljo uspelo tudi to.

Ne vem, kako spoznavajo življenje drugi, toda vem, da postaneš močan, če ga spoznaš skozi bolečino. Kolikokrat mislim na fante in dekleta, ki so za vedno priklenjeni na posteljo; na njihove starše; na bolnike, ki ne bodo nikoli več slišali in videli; takrat spoznam pravo vrednoto zdravega življenja. Postati dobra sestra ni lahko. Treba je veliko truda, potrpljenja, vztrajnosti, čeprav si včasih neznosno utrujena in naletiš na osebe, ki te spravijo s tira. V takih trenutkih se moraš živeti pač v nebogljenega bolnika in pomisliti, kako si srečna, da si zdrava in da lahko pomagaš.

Včasih, ko zapuščam bolnišnico, utrujena, toda z občutkom, da sem nekomu pomagala, se mi zazdi, da sije sonce samo zame, in čutim obenem, da nisem popolnoma v zmoti.

Sonja Prihavec

Nobeno odkritje sodobne psihologije nima v mojih očeh tolikega pomena kakor znanstveni dokaz, da se mora človek žrtvovati za druge in samega sebe premagovati, če hoče doseči uresničenje samega sebe in najti srečo.

(Henry C. Link)